

?Granollers homenatjarà a set veïns deportats a camps de concentració nazis

L'acte es fa en la setmana en què es commemora el Dia Internacional de Commemoració de les Víctimes de l'Holocaust

Les llambordes que es col·locaran diumenge a Granollers | T. Torrillas

El proper diumenge dia 28 de gener es farà un acte d'homenatge als set veïns de Granollers coneguts fins a data d'avui que van ser deportats a camps nazis. La seva identitat ha estat desvetllada a partir del treball de recerca *Els vallesans als camps nazis* de la granollerina Núria Sala i Ventura, que ha estat completat amb la recerca feta des de l'Arxiu Municipal i del Centre de Cultura per la Pau. Tots ells tenen en comú, a banda del seu tràgic destí, el compartir un mateix context històric la República, la Guerra Civil i la Segona Guerra Mundial.

La data escollida per recordar aquestes persones no ha estat triada a l'atzar. Es fa la mateixa setmana en què es commemora el Dia Internacional de Commemoració de les Víctimes de l'Holocaust i, alhora, exercirà de tret de sortida dels actes de commemoració del 80è. aniversari del bombardeig de Granollers que s'esdevindrà aquest any.

L'ajuntament de Granollers ha explicat que "la gravetat dels fets i, alhora, el ferm objectiu municipal de recuperar la memòria de les persones i els col·lectius afectats pels conflictes, ha propiciat que l'Ajuntament de Granollers s'hagi adherit al projecte Stolpersteine". Les

Stolpersteine (mot alemany que significa "pedra que fa ensopegar") són unes petites llambordes cobertes amb una fulla de llautó amb les dades gravades de cada persona deportada, que es col·loquen en el paviment de davant de la seva última adreça coneguda. Es tracta, doncs, d'un projecte que relaciona art i memòria ja que cada *Stolpersteineret* homenatja a una víctima del nacional-socialisme. Cada pedra és única i feta especialment a mà, com a gest de respecte i humanitat, que vol contrastar amb l'exterminació industrialitzada dels nazis.

El creador d'aquest homenatge és l'artista alemany Günter Demnig, que ha estat convidat pel Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya i pels ajuntaments de Girona, Sabadell, Granollers, Olesa de Montserrat, els Guiamets, a més de Cervera i altres municipis de la Segarra, per col·locar les *stolpersteine* en els seus municipis respectius. Amb aquestes llambordes, Demnig volia fer tornar de manera simbòlica al seu veïnat totes aquelles persones deportades molts anys després d'haver desaparegut. Actualment ja hi ha més de 50.000 *Stolpersteine* en 21 països d'Europa com Àustria, Bèlgica, Croàcia, la República Txeca, França, Itàlia, Hongria, Luxemburg, Països Baixos, i per descomptat a Alemanya, on s'han col·locat a més d'un miler de localitats. A Catalunya ja se n'havien col·locat a Navàs, Igualada, Manresa i Castellar del Vallès.

Així, doncs, Günter Demnig, serà a Granollers el proper diumenge dia 28, per col·locar cada *Stolpersteine* a partir de les 9 hores començant pels voltants del c. Tarafa, (90-92) on vivia Josep Pibernat. Seguirà el recorregut fins al carrer de Girona, davant el camp de futbol, on vivia Artur Masjuan; a continuació seguirà fins al c. Josep Umbert, a tocar de l'estació d'autobusos (última adreça coneguda de Pere Giner); seguidament ens desplaçarem fins al c. Álvarez de Castro (cantonada amb el c. Francesc Macià) on vivia Francesc Abelló; després ens apropem fins al c. Ricomà, 53 (on va viure Francesc Mompert) i, a continuació, anirem fins al c. Sant Jaume, 57, últim domicili de Miquel Jané, i l'acte acabarà a la plaça de les Olles on vivia Josep Pont. Al voltant de les 11.30 h tindrà lloc una recepció als familiars de les víctimes a l'Ajuntament de Granollers.

Els deportats granollerins

Francesc Abelló Gracia
Nascut el 1903. Va viure al c. Álvarez de Castro s/n
Exiliat. Deportat el 1941 al camp de Mauthausen
Assassinat el 30.09.1941 a Hartheim

Pere Giner Castany
Nascut el 1912. Va viure al c. Aurora, 69 (actual c. Josep Umbert)
Exiliat. Deportat el 1940 al camp de Mauthausen
Alliberat el 5.05.1945

Miquel Jané Bauras
Nascut el 1920. Va viure al c. Joan Montaña Riera, 57 (actual c. Sant Jaume)
Exiliat. Deportat el 1941 al camp de Mauthausen
Assassinat el 03.12.1941 a Gusen

Artur Masjuan Reverter
Nascut el 1904. Va viure al c. Aurora s/n (actual c. Josep Umbert) i c. Girona, 72
Exiliat. Deportat el 1941 al camp de Mauthausen
Assassinat el 20.11.1941 a Gusen

Francesc Mompert León
Nascut el 1923. Va viure al c. Ricomà, 53
Exiliat. Deportat el 1944 al camp de Neuengamme
Assassinat el 26.05.1944 a Neuengamme

Josep Pibernat Parés

Nascut el 1908. Va viure al c. Francesc Tarafa, 150
Exiliat i deportat al camp de Mauthausen
Assassinat el 5.05.1942 a Gusen

Josep Pont Antigas
Nascut el 1903. Va viure a la pl. de les Olles
Exiliat el 1939 i deportat el 1941 al camp de Mauthausen
Assassinat el 7.11.1941 a Gusen

Una exposició i una conferència acosten l'holocaust

A banda de l'homenatge del dia 28, l'Ajuntament ha programat dues iniciatives més al voltant del Dia Internacional de Commemoració de les Víctimes de l'Holocaust. A partir d'aquest dijous dia 25 de gener i durant un mes es podrà veure a l'Espai d'Arts de Roca Umbert l'exposició *Testimony Memory Oblivion* (Testimoni oblidat) de Shani Bar, un projecte vinculat a la recuperació de la memòria de les víctimes de l'holocaust.

A finals de la Segona Guerra Mundial, els alemanys van treure i van incinerar centenars de milers de cadàvers de fosses comunes en tots els territoris soviètics ocupats per eliminar proves de matança de la unitat *Einsatzgruppe*. A l'operació, classificada d'alt secret, se li va donar el nom clau Aktion 1005. Les unitats i subunitats emprades en l'operació van ser posades sota el comandament de Paul Blobel. En els actes físics d'esborrar literalment un tros de la història, ens enfrontem amb la complexitat de l'amnèsia col·lectiva. Com a activitat artística de commemoració, l'artista utilitza els mateixos mètodes que es van utilitzar per eliminar les proves, ara per reviu la memòria col·lectiva. Cicle d'activitats paral·leles:

Dijous 1 de febrer, 19 h. Taula rodona *Art i memòria històrica* moderada per Oriol Fontdevila, crític d'art i comissari, amb la participació de les artistes israelites Shani Bar i Ella Littwitz.

Dissabte 3 de febrer, 18 h. Taller familiar *Els hàbits de la memòria*. Activitat on a partir d'elements, imatges i records les famílies es farà un treball de recuperació de la memòria històrica de cadascú. Per a famílies amb infants de 4 a 10 anys. Gratuït amb inscripció prèvia a www.rocaumbert.cat

A banda de l'exposició de Shani Bar, dimecres 31 de gener, a les 19 h, a Can Jonch. Centre de Cultura per la Pau (c. del Rec, 19) tindrà lloc la conferència: *Projecte Stolpersteine: memòria dels deportats*, a càrrec de Marta Simó, sociòloga especialista en l'holocaust.

Des de 2016, Granollers commemora el 27 de gener, Dia Internacional de Commemoració de les Víctimes de l'Holocaust, amb activitats de record a les víctimes i de recuperació de la memòria dels granollerins que van ser deportats als camps de concentració nazis. Aquest any es fa un pas endavant per tal d'aprofundir en les vides d'aquestes persones i preservar la seva memòria a partir del les llambordes que es col·locaran als carrers de la ciutat.